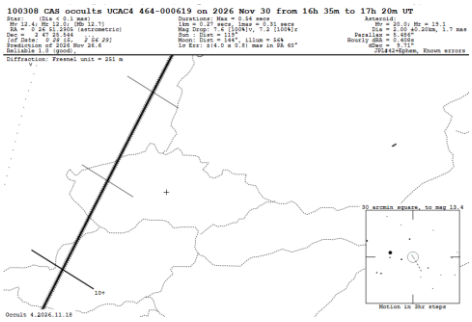
HVĚZDÁRNA V ROKYCANECH A PLZNI

Dneska by to možná šlo

22. 11. 2026

Zákryt pro srdcaře!

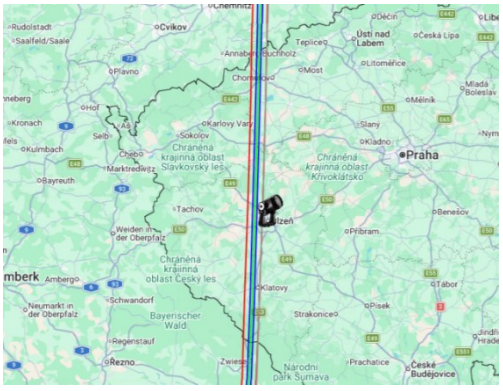
Dnes tu máme výzvu pro srdcaře mezi členy České astronomické společnosti, ale nejen pro ně. Upozornění na zajímavé zákryty hvězd planetkami, která se tu občas objevují, mají většinou nějaká nej z pohledu pozorovatele – jasná hvězda, dlouhý zákryt, velikost planetky a s tím související šířka stínu a podobně. Tak na to tentokrát zapomeňte! Hvězda není moc jasná, zákryt bude krátký, ale tou hlavní výzvou je sama planetka.

V pondělí 30. listopadu 2026 večer protne naše území 2,6 km široký pás stínu planetky (100308) CAS (začínáte tušit?), která zakryje hvězdu s jasností 12,4 magnitudy v souhvězdí Ryb. Centrální linie naši jihozápadní hranici překročí na Šumavě u Železné Rudy v 17:10:38 UT, projde částí Manětínské oblasti tmavé oblohy, o 30 metrů mine „hvězdárnu“ v Rabštejně nad Střelou a opustí nás v 17:11:13 UT v Krušných horách mezi Kalkem a Načetínem. Pokud byste podvečerní pozorování chtěli spojit s odpolední návštěvou nějakého zajímavého místa, v úvahu připadají Želínský meandr na Ohři, nebo Dieterova štola. Zákryt se odehraje v příjemné výšce 38° nad jihovýchodním obzorem (azimut 144°) a může trvat až 0,54 sekundy. Z výše uvedených parametrů je jasné, že malý dalekohled tentokrát opravdu stačit nebude.

Těleso hlavního pásu asteroidů o velikosti přibližně 2,05 km s předběžným označením 1995 HB objevili 21. dubna 1995 na hvězdárně v Ondřejově Petr Pravec a Lenka Kotková (Šarounová). Jeho oběžná doba je 1 210 dnů, k dráze Země se může nejblíž dostat na vzdálenost 1,08 AU a pohybuje se v orbitální rezonanci s Marsem v poměru 4:7. Další informace, například porovnání velikosti planetky s Mt.Everstem, si může prohlédnout na spacereference.org.

A to definitní označení CAS? V češtině přidejte háček nad první písmeno a je to jasné. Planetka nese jméno České astronomické společnosti! Uznejte, že nechat si ujít možnost vidět (i když nepřímo) tohle těleso, by byla chyba. Pravda, předpověď počasí nám není příliš nakloněna… Při výběru vhodného místa vám zřejmě úplně nepomůže připojená mapka, která je u takto malé planetky příliš hrubá. Detailnější můžete získat během pondělka, pokud se předtím ozvete na hvezdarna@hvr.cz s alespoň přibližnou představou, kam byste chtěli vyrazit, nebo navštivte cloud.occultwatcher.net (nutné přihlášení po předchozí registraci).

Michal Rottenborn
Hvězdárna v Rokycanech a Plzni, p. o.
http://hvr.cz